

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 7. kesäkuuta 2024
(OR. en)

10676/24

SOC 422	JEUN 125
EMPL 243	STATIS 74
EDUC 199	ELARG 76
SAN 318	COMPET 618
ECOFIN 641	MI 575
GENDER 110	MAP 23
ANTIDISCRIM 94	DIGIT 153
FREMP 285	ENV 584
MIGR 260	IND 298

ILMOITUS

Lähettäjä:	Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	La Hulpen julistus Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin tulevaisuudesta – <i>Hyväksyminen</i>

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena edellä mainittu julistus, joka on tarkoitus hyväksyä työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asioiden neuvostossa (TSTK) 20. kesäkuuta 2024.

La Hulpen julistus Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin tulevaisuudesta

La Hulpe, Belgia
16. huhtikuuta 2024

La Hulpen julistus Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin tulevaisuudesta*

Johdanto

Sitoutuminen Euroopan sosiaaliseen malliin

1. Korostamme Euroopan ainutlaatuisen sosiaalisen markkinatalouden merkitystä, sillä siinä yhdistyvät pyrkimykset erittäin tuottavaan, kilpailukykyiseen ja innovatiiviseen talouteen, joka on investointien kannalta houkutteleva ja jota edistävät täystyöllisyyteen ja sosiaaliseen edistykseen tähtäävät dynaamiset sisämarkkinat, sekä suojelun korkea taso. Joidenkin näiden keskeisten tekijöiden merkitystä korostetaan myös SEU 3 artiklassa ja SEUT 151 artiklassa. Olemme vakaasti päättäneet tavoitella sosiaalista Eurooppaa, jonka tavoitteena on luoda sosiaalista ja taloudellista edistystä, varmistaa yhtäläiset mahdollisuudet kaikille, laadukkaat työpaikat ja oikeudenmukaiset työolot, vähentää köyhyyttä ja eriarvoisuutta sekä edistää oikeudenmukaista siirtymistä ilmastoneutraaliuteen Euroopan unionin perusoikeuskirjan, Euroopan neuvoston Euroopan sosiaalisen peruskirjan ja Kansainvälisen työjärjestön satavuotisjulistuksen pohjalta.

Hyvinvointivaltiot EU:ssa: selviytymiskyky vastoin käymisten edessä

2. Viime vuosina Euroopan unionia ovat koetelleet ennennäkemättömät kriisit ja haasteet, kuten covid-19-pandemia, nopeasti kehittyvä ilmastokriisi ja ympäristön tilan heikkeneminen, Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan seuraukset, geopoliittisen tilanteen muutokset, kasvava maailmanlaajuinen kilpailu ja siihen liittyvä EU:n teollisen perustan rapautuminen sekä inflaation jyrkkä nousu ja sitä seurannut elinkustannuskriisi. Toimivat työmarkkinat, häiriönsietokykyiset yritykset, houkutteleva investointiympäristö, vankat terveydenhuoltojärjestelmät, osallistavat sosiaalisen suojelun järjestelmät sekä pääsy kohtuuhintaisiin ja laadukkaisiin julkisiin ja

* Tämä julistus on myös osa neuvoston strategista ohjelmaa 2024–2029. Lisäksi se taustoittaa keskusteluja uudesta Euroopan kilpailukykyohjelmasta, ja se on tarkoitus lukea yhdessä sen kanssa.

yleishyödyllisiin palveluihin olivat keskeisessä asemassa näiden kriisien vaikutusten lieventämisessä, sillä ne suojelivat miljoonia ihmisiä, yrityksiä ja työpaikkoja ja vahvistivat taloutemme häiriönsietokykyä, minkä vuoksi nopea elpyminen oli mahdollista.

Kompassi: Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari

3. Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission vuonna 2017 antaman julistuksen jälkeen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari on toiminut ohjenuorana yhteisten työllisyys-, osaamis- ja sosiaalisten haasteiden ratkaisemisessa ja työ- ja elinolojen ylöspäin tapahtuvan lähentymisen edistämisessä unionissa. Unionin tasolla Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarilla ei laajenneta perussopimuksissa määrättyä unionin toimivaltaa eikä niissä annettuja tehtäviä. Se olisi pantava täytäntöön kyseisen toimivallan mukaisesti. Kuten EU:n johtajat vahvistivat vuonna 2021 annetussa Porton julistuksessa, pilarin täytäntöönpano unionin ja jäsenvaltioiden tasolla on yhteinen poliittinen sitoumus ja vastuu, ja siinä otetaan asianmukaisesti huomioon kunkin toimivalta sekä toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet. Pilarin 20 periaatetta on tarkoitus panna täytäntöön ottaen asianmukaisesti huomioon erilaiset sosioekonomiset olosuhteet, kansallisten järjestelmien moninaisuus sekä työmarkkinaosapuolten rooli ja riippumattomuus.

Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin priorisointi

4. Korostamme, että edistymisen pilarin täytäntöönpanossa asianmukaisella tasolla olisi jatkossakin oltava Euroopan unionin ja jäsenvaltioiden sekä ehdokasvaltioiden keskeinen prioriteetti. On ensiarvoisen tärkeää saavuttaa työllisyyttä, koulutusta ja köyhyyden vähentämistä koskevat EU:n vuoden 2021 yleistavoitteet vuoteen 2030 mennessä. Pilari auttaa yhä hahmottamaan nykyajan megatrendejä ja muotoilemaan niihin liittyviä poliittisia ratkaisuja. Digitaalisessa ja vihreässä siirtymässä pilarilla edistetään työntekijöiden oikeuksien säilyttämistä, sukupuolten tasa-arvoa, yhtäläisiä mahdollisuuksia koulutukseen ja uudelleen- ja täydennyskoulutukseen, oikeudenmukaisia työoloja, riittävää sosiaalista suojelua ja osallisuutta sekä saavutettavaa terveydenhuoltoa. Pilari toimii ohjenuorana oikeudenmukaisen siirtymän edistämisessä, ja sillä varmistetaan, että ketään ei jätetä. Väestörakenteen muuttuessa pilari tarjoaa kehyksen politiikkojen mukauttamiselle niin, että tuetaan perheitä, edistetään aktiivisena ja terveenä ikääntymistä ja vastataan muuttuvan työvoiman ja ikääntyvän väestön erilaisiin tarpeisiin, säilyttäen samalla sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden ja solidaarisuuden periaatteet.

5. Tällaisten siirtymien yhteydessä vahvistamme, että kaikilla on oikeus ja vapaus saada korkealaatuisia julkisia ja yleishyödyllisiä palveluja, mukaan lukien sosiaalipalvelut ja peruspalvelut, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä sekä sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden että kestäväen kilpailukykyyn kannalta.
6. Toistamme, että taloudellinen ja sosiaalinen kehitys kulkevat käsi kädessä. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari on osa laajempaa pyrkimystä luoda osallistavampi ja kestävämpi kasvumalli ja edistää osaltaan kestäväen kehityksen tavoitteiden saavuttamista. Tämä edistää sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta ja osaltaan parantaa Euroopan kilpailukykyä ja tekee siitä houkuttelevamman kohteen yritysten, myös pk-yritysten ja yhteisötalouden yritysten, investoinneille ja työpaikkojen luomiselle. Kun otetaan huomioon tuottavuuden kasvun hidastuminen EU:ssa ja jatkuva työvoima- ja osaamisvajae, jotka vaikuttavat kielteisesti EU:n kilpailukykyyn, muistutamme, että hyvin suunnitelluilla sosiaalisilla uudistuksilla ja investoinneilla voi olla myönteinen vaikutus talouskasvuun, koska ne tehostavat inhimillistä pääomaa, lisäävät tuottavuuden kasvua ja työvoiman tarjontaa ja vauhdittavat samalla sosiaalista edistystä.
7. Kaikkien edellä kuvattujen haasteiden osalta muistutamme, että on tärkeää saattaa kaikki vuoden 2017 jälkeen sovitut useat aloitteet osaksi kansallista lainsäädäntöä ja panna ne asianmukaisesti täytäntöön sekä seurata tehokkaasti niiden jatkuvaa tuloksellisuutta. Olemme tyytyväisiä vuoden 2021 pilaria koskevan toimintasuunnitelman suunniteltuun uudelleentarkasteluun vuonna 2025. Se tarjoaa perustan EU:n tason lisätoimille EU:n vuoden 2030 tavoitteiden saavuttamiseksi.

Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun ylläpitäminen demokratian tukipilarina

8. Val Duchessen julistuksen mukaisesti vahvistamme, että työmarkkinaosapuolten tehokas vuoropuhelu Euroopan unionin tasolla on olennainen osa Euroopan sosiaalista mallia ja eurooppalaista demokratiaa. Sen avulla parannetaan työoloja ja edistetään yhteistä tavoitettamme, joka on tehdä EU:sta paras paikka asua, työskennellä ja harjoittaa liiketoimintaa. Painotamme, että työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu ja työsopimusneuvottelut ovat edelleen keskeisiä välineitä parhaillaan käynnissä olevien siirtymien muovaamisessa. Kehotamme vahvistamaan monialaista ja alakohtaista työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua Euroopassa, tukemaan edelleen työmarkkinaosapuolia ja niiden sopimuksia ja ottamaan työmarkkinaosapuolet mukaan EU:n päätöksentekoon, myös vihreän siirtymän täytäntöönpanossa.

Työmarkkinaosapuolten voimaannuttaminen ja työehtosopimusneuvottelut

9. Muistutamme kokoontumis- ja yhdistymisvapauden merkityksestä sekä työntekijöiden ja heidän edustajiensa oikeudesta saada tietoa ja tulla kuulluksi työpaikallaan sekä oikeudesta työehtosopimusneuvotteluihin ja työtaistelutoimiin. Ammattiliitoilla ja työnantajajärjestöillä on oltava riittävä suoja siltä varalta, että ne tai niiden edustajat tai jäsenet puuttuvat toistensa perustamiseen, toimintaan tai hallintoon.
10. Toistamme sitouksemme kunnioittaa täysimääräisesti ammattiliittojen ja työnantajajärjestöjen erioikeuksia ja edistää niiden roolia työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun toimijoina.
11. Muistutamme vähimmäispalkkoja koskevan direktiivin säännöksistä, joilla edistetään työehtosopimusneuvotteluja ja lisätään niiden kattavuutta asteittain. Odotamme mielenkiinnolla sitä, että Euroopan komissioon nimitetään lähiaikoina Euroopan työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun edustaja, sekä Euroopan työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua koskevaa sopimusta.

Kansalaisyhteiskunnan roolin tunnustaminen

12. Tunnustamme kansalaisyhteiskunnan roolin erityisesti sosiaalisen ja taloudellisen syrjäytymisen ja eriarvoisuuden torjuntaa edistävien politiikkojen sekä aliedustettuihin ja haavoittuviin ryhmiin vaikuttavien politiikkojen osalta. Arvostamme sen tehtävää demokratioissamme ja korostamme, että on tärkeää turvata kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuudet, jotta voidaan vastata näiden ryhmien tarpeisiin ja varmistaa niihin kohdennettujen politiikkojen tehokas täytäntöönpano.

Yhtäläiset mahdollisuudet ja pääsy työmarkkinoille

13. Kun otetaan huomioon laajalle levinnyt työvoimapula ja osaamisen kohtaantongelmat, jotka vaikuttavat kaikkiin jäsenvaltioihin, tarvitaan lisätoimia, joilla edistetään elinikäisen oppimisen ajattelutapaa Barcelonan kolmikantajulistuksen mukaisesti. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteessa 1 vahvistettu oikeus laadukkaaseen ja osallistavaan koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen on olennaisen tärkeä kaikkien työssäkäyvien, työttömien ja työelämän ulkopuolella olevien auttamiseksi. Tämän oikeuden säilyttäminen edellyttää toimia. Korostamme erityisesti innovatiivisen ja laadukkaan koulutuksen merkitystä kaikille. Olemme tyytyväisiä Euroopan osaamisen teemavuoden antamaan vauhtiin, ja sitoudumme pitämään osaamisen poliittisena prioriteettina ja päivittämään osaamisohjelmaa.

14. Julkiset työvoimapalvelut ovat olennaisen tärkeitä, jotta voidaan täyttää työnhakijoiden ja työnantajien tarpeet ja tarjota näille tehokkaita ja saavutettavia palveluja, jotka johtavat ihmisarvoiseen työhön ja ammattitaitoiseen henkilöstöön ja pienentävät työvoiman ulkopuolella olevien osuutta. Muistutamme, että niiden tietämystä on tärkeää käyttää EU:n ja kansallisen työmarkkinapolitiikan tukemiseen, ja kehotamme tukemaan edelleen niiden valmiuksia käyttää dataa ja digitaaliteknologiaa. Korostamme, että on tärkeää hyödyntää täysimääräisesti käyttämätöntä työmarkkinapotentiaalia muun muassa edistämällä työmarkkinoille pääsyä ja siellä pysymistä erityisesti pitkäaikaistyöttömien, ikääntyneiden työntekijöiden, aliedustettujen ryhmien ja haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien osalta. Myös yksityisillä työvoimapalveluilla on tässä yhteydessä oma roolinsa.
15. Olemme erityisen sitoutuneita investoimaan nuoriin ja tukemaan heitä, sillä heidän dynaamisuutensa, yrittäjyyshenkensä, lahjakkuutensa ja luovuutensa ovat Euroopan tulevan vaurauden keskeisiä tekijöitä. Korostamme vahvistetun nuorisotakuun sekä oikeudenmukaisten harjoittelujen ja oppisopimuskoulutusten merkitystä.
16. Sitoudumme torjumaan syrjintää yhteiskunnassa ja työmarkkinoilla, myös rekrytoinnissa, ja pyrkimään tasa-arvon unioniin. Kehotamme arvioimaan syrjinnänvastaisia strategioita ja niiden mahdollista uusimistarvetta, muun muassa niiden, joiden voimassaolo päättyy vuonna 2025, sekä syventämään EU:n syrjinnän ja rasismien torjunnan ja tasa-arvon puitteita koskevaa työtä, jotta voitaisiin torjua sukupuoleen, rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää intersektionaalisen lähestymistavan avulla. Tässä yhteydessä muistutamme, että on tärkeää edistää romanien tasa-arvoa, osallisuutta ja osallistumista.
17. Toteamme, että sukupuolten tasa-arvon edistämisessä on edistytty merkittävästi EU:n tasolla, ja sitä olisi vahvistettava, jotta voidaan poistaa kaikki jäljellä olevat sukupuolten tasa-arvon esteet ja varmistaa, että naisten oikeudet toteutuvat täysimääräisesti. Kehotamme jatkuvaan toimintaan sukupuolten tasa-arvostrategian kattamilla aloilla ja strategian mahdolliseen uusimiseen, sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen yhdistämiseen erityistoimenpiteisiin ja samalla intersektionaalisuuden edistämiseen. Kehotamme myös jatkamaan toimia sukupuolenmukaisen eriytymisen torjumiseksi ja sukupuolten välisten työllisyys-, palkka-, eläke- ja hoitoerojen poistamiseksi sekä toteuttamaan tarvittavia toimenpiteitä sukupuolistereotyyppien poistamiseksi. Kehotamme myös ryhtymään määrätietoisesti toimiin kaikenlaisen naisiin kohdistuvan väkivallan sekä perheväkivallan ja haitallisten sukupuolistereotyyppien torjumiseksi.

Oikeudenmukaiset työolot

18. Aiomme päättäväisesti hyödyntää täysimääräisesti mahdollisuuksia, joita uudet teknologiat ja digitaaliset ekosysteemit tuovat innovoinnille ja tuottavuuden ja kilpailukyvyn lisäämiselle. Alustatyön, tekoälyn ja algoritmijohtamisen asteittaiseen lisääntymiseen liittyy kuitenkin edelleen epävarmuutta työpaikkadynamiikan osalta. Lisäarviointeja ja -toimia saatetaan tarvita oikeudenmukaisten työolojen ja -ehtojen varmistamiseksi digiajassa keskeisten tekijöiden kannalta. Niitä ovat muun muassa etätyö, oikeus olla tavoittamattomissa, tekoälyn liittyvän inhimillisen valvonnan periaatteen sisällyttäminen työelämään, algoritmijohtamisen sääntely sekä työntekijöille tiedottaminen ja heidän kuulemisensa.
19. Pyrimme tuomaan lisää ihmisiä työelämään, lisäämään tuottavuutta ja parantamaan työoloja ja työ- ja yksityiselämän tasapainoa muun muassa työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun ja työehtosopimusneuvottelujen avulla. Korostamme, että osaaminen ja pätevyys on tunnustettava EU:ssa yhteentoimivalla tavalla, myös kolmansien maiden kansalaisten kohdalla. Panemme merkille EU:n työvoimapulaa ja osaamisvajetta koskevan toimintasuunnitelman. Sen täytäntöönpano edellyttää EU:n ja kansallisen tason lisätoimia, joihin työmarkkinaosapuolet osallistuvat. Panemme myös merkille tiedonannon ”Väestörakenteen muutos Euroopassa: toimintavälineistö”.
20. Aiomme toteuttaa toimenpiteitä työvoiman oikeudenmukaisen ja tehokkaan liikkuvuuden edistämiseksi kaikkialla Euroopan unionissa. Aloitteet, joilla parannetaan valmiuksia havaita petoksia ja väärinkäytöksiä, sekä kansallisten työsuojeluviranomaisten valmiuksien ja rajatylittävän yhteistyön tehostaminen voivat myös osaltaan parantaa EU:n ja kolmansien maiden kansalaisten työ- ja elinoloja kiinnittäen erityistä huomiota alihankinta- ja vuokratyön alalla toteutettaviin toimenpiteisiin. Liikkuville työntekijöille annettavaa neuvontaa ja tukea olisi lisättävä ja työntekijöiden, yritysten ja työmarkkinaosapuolten tiedonsaannin parantamista tuettava. Euroopan työviranomaisen tuleva arviointi tarjoaa tilaisuuden pohtia sen jatkokehitystä, roolia ja toimivaltuuksia.
21. Vaikka on ensisijaisen tärkeää säilyttää ja luoda uusia työpaikkoja unionin taloudellisen suorituskyvyn parantamiseksi, huomiota olisi yhtä lailla kiinnitettävä näiden työpaikkojen laatuun. Ihmisarvoiset työolot ja -ehdot ovat olennaisen tärkeitä työntekijöiden houkuttelemiseksi ja pitämiseksi palveluksessa, ja vahvat työehtosopimusneuvottelut, riittävät ja oikeudenmukaiset palkat, osallistavan kasvun tukeminen ja työssäkäyvien köyhyyden ehkäiseminen ovat keskeisen tärkeitä, jotta voidaan palauttaa työtulojen osuus kokonaistuloista. Muistutamme, että työmarkkinaosapuolilla on tällä alalla keskeinen rooli.

22. Työehtosopimusneuvottelujen ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun vahvistaminen sekä työntekijöiden osallistumisen ja työntekijöiden ja heidän edustajiensa tiedonsaanti-, kuulemis- ja osallistumisoikeuden edistäminen on ratkaisevan tärkeää, jotta he voivat mukautua joustavasti ja osallistavasti Euroopan työmarkkinoiden tuleviin muutoksiin ja jotta heillä on aktiivinen rooli digitaalisen ja vihreän siirtymän ennakkoinnissa ja hallinnassa. Tässä suhteessa työnantajien ja työntekijöiden ja heidän edustajiensa keskinäinen luottamus ja yhteistyö ovat olennaisen tärkeitä.
23. Yhteisötalous on ehdotus sosiaalisen ja taloudellisen kehityksen malliksi, jonka avulla voidaan tarjota tehokasta, osallistavaa ja kestävää taloudellista toimintaa, joka palvelee yhteistä etua. Tunnustamme yhteisötalouden toimintaedellytysten kehittämisestä annetun neuvoston suosituksen lisäarvon, myös San Sebastianin manifestin ja Liègeissä annetun yhteisötaloutta EU:ssa koskevan etenemissuunnitelman yhteydessä.
24. Työterveyden ja -turvallisuuden osalta vahvistamme uudelleen Vision Zero -lähestymistavan, jolla pyritään poistamaan työperäiset kuolemantapaukset. Samalla kun kunnioitetaan työmarkkinaosapuolten roolia, voidaan harkita asiaa koskevien säännösten ja kehysten mukauttamista näytön perusteella, jotta niissä otettaisiin paremmin huomioon esimerkiksi digitaaliseen siirtymään liittyvät psykososiaaliset riskit, mukaan lukien kielteiset vaikutukset mielenterveyteen. On tärkeää kannustaa estämään ilmastonmuutoksesta johtuvia erityisiä vaaroja, kuten lämpökuormitusta tai äärimmäisiä sääilmiöitä. Lisäksi on tärkeää nopeuttaa vaarallisia aineita koskevien vähimmäisvaatimusten asettamista ja edistää kehitystä niiden korvaamiseksi kiinnittäen erityistä huomiota työperäisten syöpien ehkäisyyn. Vahvistamme, että on jatkettava toimia, joilla ehkäistään, korjataan ja poistetaan väkivaltaa ja häirintää työpaikalla.
25. Hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisestä eurooppalaisesta tukivälineestä (SURE) saadut kokemukset ja sen meneillään oleva arviointi voivat antaa oppia.
26. Korostamme, että on tärkeää edistää työ- ja yksityiselämän tasapainoa. Sitoudumme uudelleen saavuttamaan varhaiskasvatusta koskevat uudistetut Barcelonan tavoitteet ja muistutamme, että on tärkeää investoida yleisesti saatavilla olevaan, kohtuuhintaiseen ja laadukkaaseen lastenhoitoon muun muassa siten, että taataan työntekijöiden ammatillistaminen ja oikeudenmukaiset työolot. On keskeisen tärkeää jatkaa eurooppalaisen lapsitakuun täytäntöönpanoa ja vahvistaa sitä muun muassa parantamalla sen seurantaa.

Sosiaalinen suojelu ja sosiaalinen osallisuus

27. Vaikka eläkejärjestelmien julkistaloudellinen kestävyys on turvattava, tarvitaan myös jatkuvia toimia eläkkeiden riittävyyden parantamiseksi. EU:n tasolla ikääntymisraportin, eläkkeiden riittävyyttä koskevan raportin ja pitkäaikaishoitoa koskevan raportin julkaisuajankohtien paremmalla koordinoinnilla varmistettaisiin täydentävyys ja seurannan johdonmukaisuus.
28. Samalla kun vastataan terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon nykyisiin ja kasvaviin tarpeisiin, on painotettava voimakkaasti ennaltaehkäisyä ja asianmukaisen, tasapuolisen ja kohtuuhintaisen hoidon saatavuutta. Kun otetaan huomioon kansalliset olosuhteet ja toimivallan jako, toimiin voisi sisältyä työvoimatarpeisiin vastaaminen siten, että kiinnitetään huomiota koulutukseen ja työoloihin ja -ehtoihin sekä hoiva-alan työehtosopimusneuvottelujen tukemiseen.
29. Työmarkkinoiden muutokset vahvistavat tarvetta parantaa jatkuvasti kansallisten sosiaalisen suojelun järjestelmien riittävyyttä. Näin ollen on ensisijaisen tärkeää tehostaa vastavuoroista oppimista ja seurata jatkossakin sosiaalisen suojelun saatavuudesta työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien kannalta annetun neuvoston suosituksen täytäntöönpanoa, kunnioittaen samalla kansallisten sosiaalisen suojelun järjestelmien monimuotoisuutta.
30. Jotta voimme tehdä sosiaaliturvan yhteensovittamisesta tulevaisuudenkestävää, on lisättävä oikeusvarmuutta, avoimuutta ja jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä. Jotta voimme varmistaa sosiaaliturvaoikeuksien siirrettävyyden unionissa ja tehdä sosiaalisen suojelun järjestelmistämme käyttäjäystävällisempiä liikkuville kansalaisille, työntekijöille ja työnantajille sekä helpottaa täytäntöönpanon valvontaa ja torjua laittomia käytäntöjä, kehotamme jatkamaan toimia sosiaaliturvatietojen sähköisen vaihtojärjestelmän täytäntöönpanemiseksi ja täydentämiseksi sekä muodostamaan kokonaisvaltaisen vision digitalisaatiosta.
31. Korostamme, että kaikilla on oltava oikeus ja vapaus käyttää helposti saatavilla olevia, kohtuuhintaisia ja laadukkaita julkisia palveluja ja yleishyödyllisiä palveluja. Kansalliset olosuhteet huomioon ottaen korostamme, että on tärkeää investoida laadukkaisiin palveluihin, joissa otetaan huomioon haavoittuvien ryhmien erityistarpeet.
32. Köyhyyden torjunta ja sosiaalisen osallisuuden edistäminen muodostavat eurooppalaisten hyvinvointivaltioiden keskeisen ulottuvuuden. Jotta voidaan edistyä merkittävästi EU:n yleistavoitteen saavuttamisessa ja puuttua sosiaalisen syrjäytymisen moniulotteiseen ongelmaan, muistutamme yhdenmukaisen lähestymistavan merkityksestä köyhyyden torjunnassa.

33. Riittävästä vähimmäistoimeentulosta aktiivisen osallisuuden varmistamiseksi annetun neuvoston suosituksen täytäntöönpanolla olisi oltava rooli kehitettäessä edelleen ja päivitettyä kansallisen tason sosiaalisia turvaverkkoja, joilla varmistetaan suojaa tarvitsevien henkilöiden perussuoja ja heidän oikeuksiensa tehokas käyttö. Samalla olisi helpotettava työkykyisten sujuvaa siirtymistä työmarkkinoille.
34. Vammaisten henkilöiden oikeuksien kunnioittamiseksi ja edistämiseksi vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen mukaisesti olisi toteutettava lisätoimia vammaisnäkökulman sisällyttämiseksi kaikkiin EU:n politiikkoihin ja vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan strategian kunnianhimoisen toisen vaiheen kehittämiseksi.
35. Mielenterveysongelmista kärsivien henkilöiden osalta voisimme kehittää edelleen mielenterveyttä koskevaa kokonaisvaltaista lähestymistapaa.
36. Asunnottomuus on edelleen ongelma monissa jäsenvaltioissa, samoin kuin asuntojen kohtuuhintaisuuteen ja saatavuuteen erityisesti kaupunkialueilla, energiaköyhyyteen ja korkeisiin elinkustannuksiin liittyvät haasteet, jotka vaikuttavat moniin ihmisiin, mutta ennen kaikkea pienituloisiin. Ne edellyttävät yhdenmukaisia strategioita ja jatkotoimia. Kansallinen toimivalta huomioon ottaen on tarpeen edelleen kannustaa esteetöntä, tehokasta, vihreää ja kohtuuhintaista sosiaalista asuntotuotantoa, jotta voidaan vastata kaikkien asumistarpeisiin, poistaa asunnottomuus ja edistää asunto ensin -lähestymistapaa. Tunnustamme asunnottomuuden vähentämistä käsittelevän eurooppalaisen foorumin merkityksen.

Hallinnointi

37. Toistamme, että eurooppalaisen ohjausjakson ja sen taloudellisten ja sosiaalisten näkökohtien olisi säilyttävä keskeisenä kehyksenä, jolla seurataan pilarin täytäntöönpanoa muun muassa sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun avulla, jotta voidaan tunnistaa ylöspäin suuntautuvaan sosiaaliseen lähentymiseen kohdistuvat riskit ja seurata edistymistä vuoteen 2030 ulottuvien työllisyyttä, osaamista ja köyhyyden vähentämistä koskevien EU:n ja kansallisten tavoitteiden saavuttamisessa.
38. Korostamme, että on jatkettava työtä, jotta päästään yhteisymmärrykseen sosiaalisista investoinneista. Meidän on hyödynnettävä täysimääräisesti niitä mahdollisuuksia, joita osaaminen, työmarkkinat ja sosiaalipolitiikka voivat tarjota talouskasvun, tuottavuuden ja kilpailukyvyn kannalta.

39. Näyttöön perustuvan päätöksenteon parantamiseksi tarvitaan uusia toimia. Vastavuoroisen oppimisen mahdollisuuksien lisäämisen lisäksi muistutamme, että on tärkeää laatia yhteiset ohjaavat periaatteet vaikutustenarviointia ja muuta arviointia koskevien välineiden käytöstä. Lisäksi korostamme, että on investoitava oikea-aikaisempiin ja yhdenmukaisempiin EU:n sekä kansallisiin ja valtiotasoa alempiin tilastoihin ja helpotettava tietojen saatavuutta politiikan suunnittelua ja arviointia varten samalla kun varmistetaan tietosuojasäännösten noudattaminen.
40. Kehotamme valtavirtaistamaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin kaikilla asiaankuuluvilla politiikan aloilla. Poliitiikan synergian varmistaminen on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan luoda laadukas ja tehokas järjestelmä investoimalla ihmisiin. Sen varmistamiseksi, että eri aloilla toteutettavat politiikat eivät lisää köyhyyttä tai eriarvoisuutta, muistutamme, että on tärkeää tehostaa jakaumavaikutusten arviointia. Kehotamme tekemään kestäviä julkisia hankintoja, myös työehtosopimusneuvottelujen edistämiseksi. Tämän perusteella voitaisiin arvioida julkisia hankintoja koskevia direktiivejä ja toteuttaa tarvittaessa jatkotoimenpiteitä.
41. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari ja kansainväliset työelämän normit olisi otettava huomioon EU:n ulkoisessa toiminnassa, myös sen kauppapolitiikan kautta. EU:n laajentumisen kannalta keskeistä on tiiviimpi yhteistyö ehdokasmaiden kanssa, niiden auttaminen sosiaalialan säännösten täytäntöönpanossa ja ylöspäin tapahtuvan sosiaalisen lähentymisen edistäminen. Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua, työmarkkinaosapuolia ja työehtosopimusneuvotteluja on niin ikään tuettava ja edistettävä liittymisneuvotteluja käyvissä maissa. Sitoudumme myös lisäämään yhteistyötä EU:n naapurimaiden kanssa, muun muassa Välimeren unionin kautta.
42. EU:n olisi sosiaalisten oikeuksien edistämisen yhteydessä edelleen tehostettava yhteistyötä Euroopan neuvoston kanssa ja edistettävä Euroopan sosiaalista peruskirjaa.
43. Vahvistamme uudelleen sitoutumisemme Kansainväliseen työjärjestöön (ILO), myös maailmanlaajuisten normien määrittelyn osalta, ja ILO:n arvoihin, ja suhtaudumme myönteisesti Euroopan komission, Euroopan talous- ja sosiaalikomitean ja joidenkin jäsenvaltioiden osallistumiseen sosiaalista oikeudenmukaisuutta edistävään maailmanlaajuiseen liittoutumaan.

Tehty La Hulpessa Belgiassa 16. huhtikuuta 2024

Roberta Metsola,
Euroopan parlamentin puhemies

Ursula von der Leyen,
Euroopan komission puheenjohtaja

Oliver Röpke,
Euroopan talous- ja sosiaalikomitean puheenjohtaja

Alexander De Croo,
Belgian kuningaskunnan pääministeri
Belgian kuningaskunnan, Bulgarian tasavallan, Tšekin tasavallan, Tanskan
kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Viron tasavallan, Irlannin, Kreikan
tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Kroatian tasavallan,
Italian tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan,
Luxemburgin suurherttuakunnan, Unkarin, Maltan tasavallan, Alankomaiden
kuningaskunnan, Puolan tasavallan, Portugalin tasavallan, Romanian, Slovenian
tasavallan, Slovakian tasavallan ja Suomen tasavallan puolesta

Pierre-Yves Dermagne,
Belgian kuningaskunnan varapääministeri

Frank Vandenbroucke,
Belgian kuningaskunnan varapääministeri

Esther Lynch,
Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön pääsihteeri

Valeria Ronzitti,
SGI Europan pääsihteeri

Véronique Willems,
SMEunitedin pääsihteeri

Heather Roy,
Social Platformin puheenjohtaja